

KOKEMUSASIAINTUNTIJAN PUHEENVUORO:

PAHIMMASTA SELVIYTYMINEN

Kuntotussäätien

Kuntotuspäivät 8-9.6.2017

Can't think of anything to think

Fred Vargas

The Chalk Circle Man

Veli-Matti Lehikoinen

- Ennen vankilaa vakava alkoholi-ongelma, 2-v burn-out sekä henkirikos loppuvuonna 2013:

= henkinen kuormitus kolminkertainen
- Tuomio: 10v, 6kk. (3v, 9kk vuotta vankilassa / 1v, 3kk jäljellä)
- Entisen elämän ystävät, kotikylän ihmiset, työkaverit?
- Ei tarvitse ”googlata”, kts. Facebook-sivut

Omat luennot

- **Luo Hyvää-tapahtuma, Kuggom, Itä-Uusimaa** 09 / 2016
 - - Mielenterveysalan ammattilaiset / Kunnan päättäjät
- **Siviilipalveluskeskus, 50 reservin kieltäytyjää** 10 / 2016
 - - Kuntoutus-viikko sivareille (pakollinen)
- **KEUDA / oppilaat & opettaja** 11 / 2016
 - - Saaren kartano, Mäntsälä / Luonnonvara-oppilaat
- **Yrityksen strategiapäivät, Vierumäki** 04 / 2017
 - - Tiiminvetäjien strategiatyö & stressinhallinta
- **Mielenterveysyhdistys Helmi, jäsenet** 05 / 2017
 - - Mielenterveys-ongelmaiset & ohjaaja
- **Kuntoutussäätiö / Kuntoutuspäivät** 06 / 2017
 - - Sosiaali- ja terveystieteiden yhteiskehittäminen
- **Keski-Uudenmaan TYP, Suomenlinnan avovankila** 06 / 2017
 - - ”Vankeusaika mahdollisuutena” -hankkeen esittely
- **Mielenterveyden keskusliitto / Mielenterveysmessut** 11 / 2017

➤

Suljettu vankila

11/2013 - 04/2016

- Viidakon lait: sääli on sairautta ja kiitos on kirosana
- Vankien valtasuhteet
- Ei viattomia eikä syyttömiä
- Rangaistuslaitos, jossa kuuluukin lusia:
 - turha romantisointi pois
- Yli 90%:lla päihde / mielenterveysongelmia

Ongelmia

- **Vartijan määräykset / Kelan virkailija / työkkäri:**
 - - Henkilökohtainen asia / tilanne, jossa et ole tasavertainen
 - = auktoriteettiongelma, miten estää provosoituminen / vihapuheet?
- **Esimiesten / johdon kasvottomuus:**
 - - Päätöksiä ei pysytytä / uskalleta kertoa ”face to face”
- **Poikkihallinnollisuuden puute (eri virastojen kesken)**
 - - Virkavirheiden pelko, siilot eri osastojen ja laitosten kesken
 - ” Kukaan ei koskaan kiitä tai kannusta, me ollaan niin yksin ”
- **Oma itsetunto**
 - - Koulukiusattu 9 vuotta
 - - Ujo & arka, toisten ihmisten pilkka
 - - Ei kykyä vastata verbaalisesti tai fyysisesti
 - - Miten näillä eväillä pärjää vankilassa & siviilissä?

Kellokosken mielisairaala

03-04 / 2014

- Tutkintavankilasta 2 kuukaudeksi suljetulle osastolle
-
- Ainut tutkittava, muut hoidossa ja lääkityksessä
- Paniikki, hälytykset ja ihmisten loputon hätä
- Yhteyden syntyminen vaikeasti sairaiden kanssa:
- Ristisanatehtävät, You Tuben kuuntelu, shakin peluu = HYVÄ MIELI
- Lue Helmi- lehden artikkeli: ”Kokemusasiantuntijuus mielisairaalassa”.

Selviytyminen alkaa

- **Tiskarina Sörkassa 1,5 vuotta:** (250 vankia / 100 vartijaa)
 - - Uskaltaako sanoa ”Huomenta?”

- **Antiriippuvuudet-kurssi** (5 viikkoa)
 - - 7 romania ja minä: ”voiko tästä tulla mitään?”
 - - Onnistumisen ilo & itsetunto

- **Empatia**
 - - ”miten menee, mitä äijä?”
 - - kuuntele, älä kerro omia ongelmia
 - - vertaistuki (esim. kokenut saman sairauden / rikoksen)
 - avoimuus, luottamus, ystävyys
 - voimaantuminen / kuntoutuminen traumasta?

7 Broidia Sipoosta

08-12/2014

vankilateatteri

- **Päärooli, 2 monologia** (Seitsemän veljestä nykyajassa, Sipoon metsissä)
- **Koko-teatteri, 5 esitystä** (Joulukuu 2014, arvovaltaiset vieraat)
- **1. monologi** (esitän tuplaroolin: Jussi & Venla 15-vuotiaana)
 - - Jussi on ujo / ei osaa keskustella, Venla äkäinen, 15-v ”pissis”, tapaavat metsässä
- **2. monologi: Jussin keskustelu Jumalan kanssa**
 - - Ei osaa huolehtia veljistään, tappale ja ryyppää
 - - Uhmaa Jumalaa, itkee, rukoilee anteeksiantoa ja kaipaa rakkautta
- = esitysten jälkeen oma kuntotuminen alkaa, teen päätöksen jatkaa elämää

Juhani: No voinhan mä sen nyt teille paljastaa: Tämä tyttö, jota intohimoisesti rakastan, on Männistön VENLA.

Paluulento

10/2015 - 02/2016

- **Käsikirjoitus, päärooli**
- **Esitys myös Sörkassa; vangeille**
- **Mielisairaalan johtaja Erich von Mengl-Fukoo**
- **Autoritäärinen, rasisti, julma, pitää vihapuheita, epävakaa**
- **Kasvattaa orkideaa, joka pelkää häntä**
-
- **Kirjoitin ja esitin roolihahmossa pahuuden olomuodot**
- **Loppukohtaus / monologi: pakkopaita päälle**
- = esityksen jälkeen tiesin selviytyväni vankeudessa & toisten vankien kanssa

A group of approximately ten men are huddled together in a circle on a dark, possibly black, background. They are all wearing white tank tops and appear to be in a state of intense focus or conversation. Many of the men have visible tattoos on their arms and chests. The lighting is dramatic, highlighting their muscular physiques and the details of their clothing and skin. The overall mood is one of camaraderie and shared purpose.

Paluulento

katsn kok

talento_ensi-ilta_25.2.2016

Omat muutokset

- **Oma paikka ruokalassa** (Eri rotuiset vangit, monikulttuurisuus)
- **Julkaistut artikkelit** (”Yks vitun neekeri”, ”Old Queen”)
- **Puutahurin opinnot & vankityö 12kk**
 - - Keravan avovankila, 2000 joulutähteä, Suokissa kukat vankilan alueelle
- **Kukkia vangeille, joulutähdet & joulu**

OLIKO TÄSSÄ JOKU POINTTI?

Hae apua ajoissa, koska kukaan ei halua kokea sitä, mitä minä olen kokenut

Kaikkein pahimmistakin elämäntilanteista voi selviytyä

**Vastaan mielelläni jatkossakin
kaikkiin mahdollisiin kysymyksiin**

lehikoinenvelimatti@gmail.com

040 814

1608

KIITOS !